

Pylimo g. 52 archeologijos žvalgymai

Įvadas

2007 m. liepos mėnesį Lietuvos istorijos instituto Miestų tyrimo skyriaus ekspedicija (vad. I. Vosyliūtė), vykdė archeologijos žvalgymus Vilniaus senojo miesto vietoje (A 1610 K), Pylimo g. 52. Šioje vietoje buvo vykdomi žemės kasimo darbai, susiję su inžinerinių tinklų tiesimu. Darbus užsakė UAB „Virnadė“.

Archeologijos žvalgymai buvo atliekami pastato, esančio Gélių g. 7, kiemelyje, V Gélių g. pusėje, palei Pylimo g. 47/Gélių g. 2 pastato Š ir R puses bei ŠR Pylimo g. pusėje prie Pylimo g. 52 pastato (žr. situacijos planą). Jų metu mechanizuotu, rankiniu ir uždaru būdu (pradūrimu) buvo kasama tranšėja bei 2 pradūrimo duobės. Bendras tranšėjos ilgis – 228 m, plotis – 0,40-0,50 m, gylis – 0,40-1,20. Duobių dydis – 1,60-2x2-2,40 m (bendras tirtas plotas sudaro 7,84 m²), gylis – 1-1,50 m. Archeologijos žvalgymų tikslas – įvertinti kultūrinį sluoksnį bei surinkti archeologinius radinius.

Žvalgymų metu fotofiksaciją ir kitus lauko darbus ataskaitos autorė I. Vosyliūtė.

Trumpa istorinė Pylimo g. ir Gelių g. apžvalga¹

Pylimo namas Nr. 52 yra 81 senamiesčio kvartale, kuris formavosi už miesto gynybinės sienos bei Rūdininkų vartų. Aleksandro privilegijoje (1503 m.) šie vartai nepažymėti, tačiau jie atsirado su pirmaisiais (XVI a. 1 p.) vartais.

Pati Pylimo gatvė formavosi palei gynybinę sieną. Ji yra seniausia kvartalą ribojanti gatvė. Atkarpa ribojusi kvartalą buvo vadinama Arklių turgumi. XIX a. ši gatvė turėjo Karmelitų pavadinimą. XVII a. pastačius Šv. Stepono bažnyčią atsirado ir gatvelės vedančios į ją. Tokiomis gatvėmis buvo ir dabartinės Sodų ir Gelių g. Abi gatvės pažymėtos 1740 m. Vilniaus plane, nors gatvių trasos ir ne visai atitinka dabartines (1798 m. ir 1808 m. jau atitiko gatvių linijas).

81 kvartalą sudarė dvi posesijos (1245 ir 1250). XVII-XVIII a. čia būta medinio dvarelį. Pirmasis mūrinis pastatas pastatytas XVII a. 2 p. XIX-XX a. kvartalas atsirado ir daugiau mūrinų pastatų.

¹ Istorinė apžvalga iš T. Poškos archeologinių tyrimų ataskaitos (Poška T., Žvalgomieji archeologiniai tyrimai Vilniuje, Pylimo g. 51 1995 m., Vilnius, 1995, LIIR, Nr. 2443)

Archeologinių tyrimų duomenys

Atlikti archeologiniai tyrinėjimai Pylimo g. dalies ir Gelių g. teritorijoje parodė, jog intensyviausias kultūrinis sluoksnis susiformavo prie buvusios miesto gynybinės sienos. Čia jo storis siekia iki 6,9 m, ankstyviausi horizontai datuoti XV a. pab. Toliau iš PV nuo gynybinės sienos esančioje Pylimo g. dalyje bei Gelių g. taip pat yra susiformavęs archeologiškai svarbus kultūrinis sluoksnis, kuris yra iki 3,8 m storio. Nors viršutinė jo dalis (maždaug iki 2 m gylio) yra apardyta įvairių žemės kasimo darbų metu, tačiau giliau esantys ankstyviausi horizontai yra datuojami XV-XVII a. Detalesnė archeologinių tyrimų apžvalga chronologiškai pateikiama žemiau:

1995 m. Pylimo g. 51 buvo atliekami archeologijos žvalgomieji tyrimai (vad. *T. Poška*)². Jų metu iškasti 3 šurfai (tirtas 13,7 m² plotas). Atidengtos čia stovėjusio pastato akmenų ir plytų mūro pamatų fragmentai, nustatytas 3,8 m storio kultūrinis sluoksnis, kuris suardytas iki 1,7-2 m gylio, surinkti XV-XVII a. datuojami archeologiniai radiniai.

1998 m. Pylimo-Rūdininkų g. kampe vykdyti archeologijos tyrimai (vad. *S. Sarcevičius*)³. Jų metu buvo tirtas 165 m² plotas, kultūrinio sluoksnio storis siekė 4,5-6,9 m. Buvo aptikti XVII a. bei XV a. pab. - XVI a. pr. žemės paviršiai. Pastarasis susiformavo prieš šioje vietoje įrengiant gynybinę sieną. Virš ižemio esantis sluoksnis pagal rastą keramiką datuotinas XIV a. pab. - XV a. Aptiktos mūriniai statinių liekanos priskirtos XVIII-XIX a.

1999 m. Pylimo-Rūdininkų g. kampe toliau vykdyti 1998 m. pradėti archeologijos tyrimai (vad. *S. Sarcevičius*)⁴. Jų metu buvo tirtas 70 m² plotas, kultūrinio sluoksnio, kuris datuojamas XIV a. pab.-XX a., storis siekė 4,2-5,3 m. Aarcheologiškai svarbūs horizontai – tai XVII a. datuotinas smulkių akmenukų grindinys bei gynybinės sienos statybos paviršiai. Tyrimų metu 6,3 m nuo gynybinės sienos (lygiagrečiai jai) 2,7-2,8 m gylyje buvo aptikti XVI a. vid.-XVII a. pr. datuotini įkastų aštriakuolių fragmentai. Taip pat buvo aptiktos statinių liekanos. XIX a. mūrinis pastatas buvo užstatytas ant ankstesnio XVIII a. pab.-XIX a. pr. medinio statinio.

1999 m. Pylimo g. 54 buvo atliekami archeologijos žvalgomieji tyrimai (vad. *A. Vaicekauskas*)⁵. Jų metu buvo kasti 4 šurfai, tirtas 18,6 m² plotas. Nustatyta, jog posesijai susiformavus ant kalvos, vystantis užstatymui pastato vidinis kiemas buvo lyginamas, o kultūrinis sluoksnis ardomas. Ižemis neperkastose vietose fiksotas vos 0,2-0,6 m gylyje. Archeologiškai vertingo sluoksnio nebuvo aptikta.

² Poška T., Žvalgomieji archeologiniai tyrimai Vilniuje, Pylimo g. 51 1995 m., Vilnius, 1995, LIIR, Nr. 2443

³ Sarcevičius S., Vilniuje – 1998 m., Pylimo-Rūdininkų gt. kampe vykdytų archeologijos tyrimų ataskaita, Vilnius, 1998, LIIR, Nr. 3182

⁴ Sarcevičius S., Vilniuje – 1998 m., Pylimo-Rūdininkų gt. kampe vykdytų archeologijos tyrimų ataskaita, Vilnius, 1998, LIIR, Nr. 3182

⁵ Vaicekauskas A., Archeologijos žvalgomųjų tyrimų Vilniuje, Pylimo gt. 54, ataskaita, Vilnius, 1999, LIIR, Nr. 3346

2000 m. Gėlių g., tiesiant komunikacijas buvo atliekami archeologijos žvalgymai (vad. **S. Sarcevičius**)⁶. Jų metu iki 0,7 m gylio fiksuotas XX a. suardytas kultūrinis sluoksnis. 1-1,1 m gylyje fiksuotas XVII-XVIII a. pr. žemės paviršius bei to pačio laikotarpio mūro fragmentas.

2003 m. Pylimo g. 60, 61, Gėlių g. 4, Sodų g. 3, Arklių g. 20, 22 buvo atliekami archeologijos žvalgymai (vad. **S. Sarcevičius**)⁷. Jų metu Pylimo ir Gėlių gatvėse iki 0,70 m. gylio fiksuotas archeologiškai nevertingas kultūrinis sluoksnis.

2003 m. Pylimo ir Bazilijonų g. (Halės turgavietės teritorijoje) buvo atliekami archeologijos tyrimai (vad. **T. Poška**)⁸. Jų metu buvo tirta 6000 m² teritorija, kurioje kultūrinio sluoksnio storis siekė 0,6-1,2 m P aikštės pusėje ir iki 2,3-2,6 m centrinėje ir Š dalyse. Didžioji dalis horizontų suardyti turgavietės egzistavimo laikotarpiu (XIX-XX a.). Centrinėje aikštės dalyje, P ir PR halės pastato pusėje, 0,8-1 m gylyje, surastas nesuardytas kultūrinis sluoksnis (ilgą laiką užpilinėjama griova), kuriame rasti XVII-XIX a. archeologiniai radiniai. Taip pat aptiki pastatų pamatų fragmentai, liudijantys apie čia buvusį XVII-XX a. pr. užstatymą.

2004 m. Gėlių g. 5 buvo atliekami archeologijos žvalgomieji tyrimai (vad. **K. Katalynas**)⁹. Jų metu iškasti du šurfai (bendrai tirtas 6,9 m² plotas). Atlikus žvalgymus nustatyta, jog kultūrinis sluoksnis yra suardytas, surinkti radiniai datuotini nuo XVI-XVII a. iki XX a.

2006 m. Gėlių g. 5, vykdant pastato rekonstrukciją, buvo atliekami archeologijos žvalgymai (vad. **K. Katalynas**)¹⁰. Jų metu nustatytas 0,2-1,4 m storio permaišytas kultūrinis sluoksnis, susifromavęs XIX – XX a. pr. vykusiu statybų ir kitokių žemės kasimo darbų metu.

2007 m. Pylimo g. 47/Gėlių g. 2 ataskaitos autorė **I. Vosyliūtė** atliko archeologijos žvalgomuosius tyrimus ir archeologijos tyrimus. Jų metu buvo nustatytas 3,04-3,40 m storio kultūrinis sluoksnis, kurį sudarė nuo 22 iki 25 horizontų. Viršutiniai horizontai iki 110 cm gylio yra datuotini XIX – XX a. Buvęs XVIII a. žemės paviršius fiksuotas 160 – 210 cm gylyje. Nustatyta, jog intensyvesnė veikla šioje vietoje pradėta vykdyti nuo XVII a. antros pusės. Durpingas XVII a. sluoksnio struktūra liudija, kad vietovė buvo drėgna. Tai patvirtina ir žemiau abiejuose tirtuose plotuose iki pat įžemio besitęstantys suplautiniai horizontai, rodantys jog čia tekėjo vanduo. Tyrimų metu taip pat buvo atidengtos 2 neaiškios paskirties statinių liekanos bei 2 akmeniniai grindiniai.

⁶ Sarcevičius S. 2000 m. Vilniuje archeologijos žvalgymų, vykdytų Gėlių, Didžioji-Savičiaus, Vokiečių, Vilniaus-Palangos g. bei Užupio g. 7/1-72 atlikų žvalgomujų archeologinių tyrimų ataskaita, Vilnius, 2001, LIIR, Nr. 3565

⁷ Sarcevičius S., Vilniuje, ryšių kabelio paklojimo vietose Pylimo g. 60, 61, Gėlių g. 4, Sodų g. 3, Arklių g. 20, 22 atlikų archeologinių žvalgymų ataskaita, Vilnius, 2003, LIIR, Nr. 4010

⁸ Poška T., Archeologinių tyrinėjimų Vilniuje, Halės turgavietės teritorijoje (Pylimo, Bazilijonų g.) 2003 m. ataskaita, Vilnius, 2004, LIIR, Nr. 4145

⁹ Katalynas K. 2004 m. Vilniuje, Gėlių g. 5 vykdytų žvalgomujų archeologinių tyrimų ataskaita. Vilnius, 2005, LIIR, Nr. 4346

¹⁰ Katalynas K. Vilniaus senojo miesto vieta (A1610K) Aušros vartų g. 19, Gėlių g. 5, sklype tarp T. Kosciuškos ir Sluškų gatvių, Olandų ir Filaretų gatvių sankryžoje bei sklype M. Valančiaus g. 1 Vilniuje 2006 m. vykdytų archeologinių žvalgymų ataskaita, Vilnius, 2007, LIIR, Nr. 4589

Archeologijos žvalgymų eiga

Teritorijos situacija

Teritorija, kurioje vykdyti archeologijos žvalgymai, yra PV Vilniaus senamiesčio dalyje, į P nuo Rūdininkų vartų ir Visų Šventųjų bažnyčios bei karmelitų vienuolyno (žr. situacijos planą). Ši teritorija formavosi už Vilniaus gynybinės sienos, todėl joje nebuvo intensyvaus užstatymo. Pastarajam trukdė ir teritorijos reljefo savybės. Šiuo metu Gelių ir šios dalies Pylimo gatvių reljefas yra žymiai kylančios P kryptimi.

Bendras kastos tranšėjos ilgis – 228 m, ji buvo suskirstyta į 8 atkarpas (nuo A iki H), bendras tirtas prastūmimo duobių (Nr. 1 ir Nr. 2) plotas – 7,84 m². Archeologijos žvalgymai vyko Gelių g. pastato Nr. 7 kiemelyje (kastos tranšėjos atkarpos A, B, C) (žr. nuotr. Nr. 1-2), V Gelių g. pusėje ant šaligatvio priešais Gelių g. pastatų Nr. 3-7 fasadus (kasta tranšėjos D atkarpa ir pradūrimo duobė Nr. 1) (žr. nuotr. Nr. 3-4), palei Pylimo g. 47/Gelių g. 2 pastato Š pusę (tranšėjos atkarpa E), PV Pylimo g. pusėje palei Pylimo g. 47/Gelių g. 2 pastato R pusę (tranšėjos atkarpa F ir pradūrimo duobė Nr. 2), o taip pat ŠR Pylimo g. pusėje prie Pylimo g. 52 pastato (tranšėjos atkarpa G, H) (žr. nuotr. Nr. 5) (žr. situacijos planą). Tranšėjos atkarpos per Gelių ir Pylimo gatves, o taip pat įvažiavimo į Gelių g. Nr. 3-5 namo kiemą vietoje buvo daromos uždarų būdu (taikant pradūrimą).

Tranšėjos A atkarpa

(žr. nuotr. Nr. 6-10)

Tranšėjos A atkarpa pradėta kasti Gelių g. pastato Nr. 7 kiemelio V dalyje, prie elektros skydinės pastato V sienos ir tėsiasi Š kryptimi (žr. situacijos planą). Tranšėjos atkarpa nuo V dalį juosiančios tvoros nutolusi 0,85 m į R. 16 metre tranšėja pasisuka į ŠR ir nuo tvoros yra nutolusi 1,6 m į R. Toliau tėsiasi Š kryptimi ir užsibaigia prie tvoros ŠR kampo.

Atkarpos ilgis – 36 m (orientuota P-Š kryptimi), plotis – 0,40 m, gylis – 0,40-0,80 m. Po 3 cm storio viršutiniu horizontu, kurį sudarė velėna, iki tranšėjos projektinio gylio fiksuotas permaišytos pilkos žemės sluoksnis. Atkarpos pabaigoje (nuo 35 m pabaigos) apačioje pastebėtas 20 cm storio tamsiai pilkos žemės su smulkiomis griuvenomis horizontas. Galima konstatuoti, kad šioje atkarpoje kultūrinis sluoksnis nėra svarbus archeologiškai, datuotinas XX a., tame nebuvo radinių.

Tranšėjos B atkarpa

(žr. nuotr. Nr. 11-17)

Tranšėjos B atkarpa prasidėjo Gélių g. pastato Nr. 7 kiemelio V dalyje, 3,5 m iš ŠR nuo tvoros ŠR kampo, ir tėsési ŠV kryptimi iki arkinės konstrukcijos tarpuvartės (žr. situacijos planą).

Atkarpas ilgis – 18,5 m (orientuota PV-ŠR kryptimi), plotis – 0,40 m, gylis – 0,80 m. Po 6 cm storio viršutiniu horizontu, kurį sudarė asfaltuota kiemo danga, piltas 18 cm sorio skaldos ir gelsvo smėlio sluoksnis. Nuo 11-ojo metro vidurio iki 15-ojo metro vidurio po abiejais viršutiniai horizontais išliko buvusio XIX a. pab. – XX a. kiemo grindinio fragmentas, détas iš 8-10 cm dydžio akmenų. Toliau jį suardo kolektoriui padarytas perkasimas. Žemiau iki tranšėjos projektinio gylio, o taip pat ir po grindiniu, fiksotas permaišytos tamsiai pilkos žemės su pavienėmis smulkiomis griuvenomis sluoksnis, kuriame rasta pavienių XIX a. radinių (reg. Nr. 1-11; žr. radinių sąrašą) ir buitinės keramikos lentelę Nr. 1; nuotr. Nr. 45). Vietomis ŠV pjūvio apačioje pastebėtas iki 10 cm storio rudos durpingos žemės horizontas, iš kurį reiktų atkreipti dėmesį ateityje šioje vietoje gilinantis daugiau nei 80 cm. Galima konstatuoti, kad šioje atkarpoje kultūrinis sluoksnis daugelyje vietų yra apardytas ir datuojamas ne anksčiau kaip XIX a., surinkti radiniai yra iš permaišytų sluoksnių.

Tranšėjos C atkarpa

(žr. nuotr. Nr. 18)

Tranšėjos C atkarpa prasidėjo nuo Gélių g. pastato Nr. 7 kiemo arkinės konstrukcijos tarpuvartės (0,40 m iš Š nuo jos P sienos) ir tėsési R kryptimi visu jos ilgiu bei 3 m šaligatvio, esančio V Gélių g. pusėje, dalyje (žr. situacijos planą).

Atkarpas ilgis – 19 m (orientuota V-R kryptimi), plotis – 0,40 m, gylis – 0,80 m. Po 3 cm storio viršutiniu horizontu, asfaltuota kiemo danga, piltas 18 cm sorio skaldos ir gelsvo smėlio sluoksnis. Visi žemiau iki projektinio gylio esantys horizontai perkasti ir suardytu vamzdžių klojimo metu. Galima konstatuoti, kad šioje atkarpoje kultūrinis sluoksnis yra perkastas XX a. antroje pusėje, tame nebuvovo radinių.

Tranšėjos D atkarpa

(žr. nuotr. Nr. 19-25)

Tranšėjos D atkarpa buvo V Gėlių g. pusėje ant šaligatvio priešais Gėlių g. pastatų Nr. 3-7 fasadus (nuo pastatų nutolusi apie 3 m iš R pusė) ir tėsési Š kryptimi iki Gėlių ir Pylimo gatvių sankirtos (žr. situacijos planą).

Atkarpos ilgis – 91 m (orientuota P-Š kryptimi), plotis – 0,40 m, gylis – 0,70 m. Po 5 cm storio viršutiniu horizontu, kurį sudarė betoninės šaligatvio plytelės, iki pat tranšėjos apačios fiksotas supiltinis šviesiai pilkos žemės, maišytos su smėliu sluoksnis – kabelių užpylimas, kurie buvo tiesti per visą tranšėjos ilgį. 71-77 atkarpos metras, kuris buvo įvažiavimo į Gėlių g. pastatų Nr. 3-7 kiemą vietoje buvo daromas pradūrimo būdu, todėl 69-70 metre buvo įsigilinta iki 140 cm gylio. Čia, tranšėjos apačioje, perkastos tamsiai pilkos žemės su smulkiomis griuvenomis sluoksnyje, kuris susiformavo vamzdžio klojimo metu buvo surinkti keli atsitiktiniai XIX a. keramikos fragmentai (reg. Nr. 12-21; žr. radinių sąrašą ir buitinės keramikos lentelę Nr. 1; nuotr. Nr. 45-46). Galima konstatuoti, kad šioje atkarpoje kultūrinis sluoksnis yra perkastas XX a. antroje pusėje, surinkti radiniai yra iš permaišytų sluoksninių.

Pradūrimo duobė Nr. 1

(žr. nuotr. Nr. 26)

Pradūrimo duobė Nr. 1 buvo V Gėlių g. pusėje ant šaligatvio priešais Gėlių g. pastato Nr. 3 fasadą (nuo pastato nutolusi maždaug 3,5 m iš R pusė) (žr. situacijos planą). Iš jos per Gėlių g. 13,5 m R kryptimi buvo padarytas pradūrimas.

Duobės dydis – 2x2 m, gylis – 1,50 m. Po 5 cm storio viršutiniu horizontu, kurį sudarė betoninės šaligatvio plytelės, iki pat tranšėjos apačios fiksotas supiltinis pilkos žemės, maišytos su smėliu sluoksnis, susiformavęs vamzdžių klojimo metu. Galima konstatuoti, kad šioje atkarpoje kultūrinis sluoksnis yra perkastas XX a. antroje pusėje, tame nebuvo radinių.

Tranšėjos E atkarpa

(žr. nuotr. Nr. 27-37)

Tranšėjos E atkarpa pradėta kasti palei Pylimo g. 47/Gėlių g. 2 pastato Š pusę, apie 1 m atstumu nuo jo į Š ir tėsési 17,5 m ŠR kryptimi (žr. situacijos planą). Nuo Pylimo g. 47/Gėlių g. 2 pastato ŠV kampo iki atkarpos pabaigos yra 4 m.

Atkarpos ilgis – 17,5 m (orientuota V-R kryptimi), plotis – 0,40 m, gylis – 0,80 m. Po 5 cm storio viršutiniu horizontu, kurį sudarė betoninės šaligatvio plytelės, piltas 15 cm storio šviesaus gelsvo smėlio sluoksnis. Po juo buvo vidutiniškai 40 cm storio supiltinis permaišytas pilkos žemės ir smėlio horizontas, kurio apatinėje dalyje pastebėta pavienių smulkų griuvenų. Giliau iki pat tranšėjos projektinio gylio fiksotas 22 cm storio pilkos žemės, griuvenų ir kalkių skiedinio sluoksnis (perkastas), kuriame pasitaikė keramikos fragmentų (reg. Nr. 22-25; žr. radinių sąrašą ir buitinės keramikos lentelę Nr. 1; nuotr. Nr. 46). Galima konstatuoti, kad šioje atkarpoje kultūrinis sluoksnis susiformavęs XX a., surinkti radiniai yra iš permaišytų sluoksniių.

Tranšėjos F atkarpa

(žr. nuotr. Nr. 38)

○ Tranšėjos F atkarpa prasidėjo nuo Pylimo g. 47/Gelių g. 2 pastato ŠR kampo, tėsësi 3,25 m R kryptimi, palei Pylimo g. 47/Gelių g. 2 pastato R pusę (PV Pylimo g. pusėje) pasisuko PR kryptimi ir tėsësi 4,75 iki pradūrimo duobės Nr. 2 (žr. situacijos planą). Nuo Pylimo g. 47/Gelių g. 2 pastato R fasado ji nutolusi 1,35 m į ŠR.

Atkarpos ilgis – 8 m (orientuota Š-P kryptimi), plotis – 0,40 m, gylis – 0,80 m. Po 5 cm storio viršutiniu horizontu, kurį sudarė betoninės šaligatvio plytelės, piltas 15 cm storio šviesaus gelsvo smėlio sluoksnis. Žemiau iki tranšėjos projektinio gylio, fiksotas permaišyto pilkos žemės su sluoksnis, susifromavęs komunikacijų tiesimo metu. Galima konstatuoti, kad kultūrinis sluoksnis nėra svarbus archeologiškai, perkastas XX a. antroje pusėje, tame nebuvo radinių.

Pradūrimo duobė Nr. 2

(žr. nuotr. Nr. 39-40)

○ Pradūrimo duobė Nr. 2 buvo PV Pylimo g. pusėje, ant šaligatvio, priešais Pylimo g. 47/Gelių g. 2 pastato R fasadą (nuo pastato nutolusi maždaug 0,5 m į ŠR pusę) (žr. situacijos planą). Iš jos per Pylimo g. buvo buvo padarytas pradūrimas.

Duobės dydis – 2,40x1,60 m (orientuota V-R kryptimi), gylis – 1 m. Po 5 cm storio viršutiniu horizontu, kurį sudarė betoninės šaligatvio plytelės, pilti iki 20 cm storio rusvo smėlio, maišyto su šviesiai pilka žeme (P dalyje) ir gelsvo smėlio (Š dalyje) sluoksniai. Giliau, P duobės dalyje, pastebėtas 4-10 cm storio tamsiai pilkos žemės horizontas, kuris prasideda maždaug ties duobės viduriu ir P kryptimi storėja. Žemiau iki pat duobės projektinio gylio fiksotas vidutiniškai 60 cm storio supiltinis rudos žemės, griuvenų horizontas su pavieniais gyvulių kaulais ir radiniais

(reg. Nr. 26-36; žr. radinių sąrašą ir buitinės keramikos lentelę Nr. 1, Nr. 2; nuotr. Nr. 46). Galima konstatuoti, kad šioje atkarpoje kultūrinis sluoksnis yra perkastas XX a., surinkti radiniai yra iš supiltinio sluoksnio.

Tranšėjos G atkarpa

(žr. nuotr. Nr. 41-43)

Tranšėjos G atkarpa prasidėjo nuo pradūrimo duobės Nr. 2, esančios ir duriant tėsési 13 m ŠR kryptimi per Pylimo g. link pastato Nr. 52 (žr. situacijos planą). Paskutinieji 2,5 metro (nebeduriami, o kasami) išplanuoti ŠR Pylimo g. pusėje, ant šaligatvio prie Pylimo g. 52 pastato (maždaug 1,5 m nuo jo).

Atkarpos ilgis – 15,5 m (orientuota V-R kryptimi), plotis – 0,50 m, gylis – 1,20 m. 1-13 m buvo klotas per Pylimo g. uždaru būdu (pradūrimu). 14-15,5 metruose po 5 cm storio viršutiniu horizontu, kurį sudarė betoninės šaligatvio plytelės, piltas 15-20 cm storio gelsvo smėlio sluoksnis. Žemiau fiksotas supiltinis apie 60 cm storio pilkos žemės ir griuvenų horizontas, po kuriuo pastebėtas plonas (iki 6 cm storio) tamsiai pilkos žemės ir degesių horizontas. Žemutinį horizontą iki tranšėjos apačios (projektinio gylio) sudarė 15-25 cm storio molio ir raudonų griuvenų sluoksnis, kuriame rasta XIX-XX a. koklių fragmentų bei keramikos (reg. Nr. 37-48; žr. radinių sąrašą ir buitinės keramikos lentelę Nr. 2; nuotr. Nr. 47). Galima konstatuoti, kad šioje atkarpoje viršutiniai kultūrinio sluoksnio horizontai nėra svarbūs archeologiskai, datuotini XX a., juose nebuvo radinių. Tačiau panašu, jog apatinis molio ir raudonų griuvenų horizontas nebuvo perkastas ir galėjo susiformuoti XIX a., o gal ir anksčiau. Be to, reiktu pažymėti, kad 2007 m. vykdytų archeologijos žvalgymų Pylimo g. 47/Gelių g. 2 pastato, kuris yra priešais, viduje (vad. I. Vosyliūtė) metu tokiam pačiam gylyje (H_{abs} 122,40-122,30 – 122,15) buvo fiksotas raudono molio (vietomis tarsi smarkiai suplūkto) daugiausiai su XVII a. pab. – XVIII a. koklių radiniais sluoksnis, kuris savo struktūra labai panašus į minėtajį šioje tranšėjos atkarpoje. Galbūt, šioje vietoje XVIII-XIX a. buvo pilamos įvairios miesto griuvenos, kurios buvo paskleistos gana didelėje teritorijoje.

Tranšėjos H atkarpa

(žr. nuotr. Nr. 41-42)

Tranšėjos H atkarpa buvo ŠR Pylimo g. pusėje, ant šaligatvio prie Pylimo g. 52 pastato (maždaug 1,5 m nuo jo) ir tėsési lygiagrečiai palei pastatą ŠV kryptimi, kol pasisuko link jo,

padarant įvadą į namą (žr. situacijos planą).

Atkarpos ilgis – 9 m (orientuota P-Š kryptimi), plotis – 0,50 m, gylis – 1 m. Po 5 cm storio viršutiniu horizontu, kurį sudarė betoninės šaligatvio plytelės, piltas 15-20 cm storio gelsvo smėlio sluoksnis. Žemiau, iki projektinio gylio, fiksotas supiltinis apie 75-80 cm storio pilkos žemės ir griuvenų horizontas. Vietomis pasigilinus dar 20 cm G atkarpoje pastebėto molio ir raudonų griuvenų sluoksnio nerasta. Galima konstatuoti, kad šioje atkarpoje kultūrinis sluoksnis susiformavo XX a., tame nebuvo radinių.

Išvados

2007 m. liepos mėnesį Lietuvos istorijos instituto Miestų tyrimo skyriaus archeologė I. Vosyliūtė, vykdė archeologijos žvalgymus Vilniaus senojo miesto vietoje (A 1610 K), Pylimo g. 52. Šioje vietoje buvo vykdomi mechanizuoti žemės kasimo darbai, susiję su inžinerinių tinklų tiesimu. Žvalgyta teritorija taip pat apėmė ir dalį Gélių g. bei pastato Nr. 7 kiemo.

Archeologijos žvalgymų metu buvo kasama tranšeja, kuri buvo suskirstyta į 8 atkarpas nuo A iki H (bendras ilgis – 228 m) bei 2 pradūrimo duobės (bendras tirtas plotas sudaro 7,84 m²).

Atkarpoje G, kuri buvo išplanuota ŠR Pylimo g. pusėje, priešais Pylimo g. 52 pastato PV fasadą, 95-105 cm gylyje fiksotas molio ir raudonų griuvenų sluoksnis, kuriame rasta XIX-XX a. koklių fragmentų bei keramikos. Pastarasis horizontas galėjo susiformuoti ne vėliau kaip XIX a. Be to, reiktų pažymeti, kad 2007 m. vykdytų archeologijos žvalgymų Pylimo g. 47/Gélių g. 2 pastato, kuris yra priešais, viduje (vad. I. Vosyliūtė) metu tokiaame pačiaame gylyje (H_{abs} 122,40-122,30 – 122,15) buvo fiksotas raudono molio (vietomis tarsi smarkiai suplūktu) daugiausiai su XVII a. pab. – XVIII a. koklių radiniai sluoksnis, kuris savo struktūra labai panašus į minėtajį šioje tranšejos atkarpoje. Galbūt, šioje vietoje XVIII-XIX a. buvo pilamos įvairios miesto griuvenos, kurios buvo paskleistos gana didelėje teritorijoje. B atkarpoje, kuri išplanuota Gélių g. pastato Nr. 7 kieme, 25 cm gylyje išliko maždaug 4 m ilgio buvusio XIX a. pab. – XX a. kiemo grindinio fragmentas, dėtas iš 8-10 cm dydžio akmenų. Vietomis ŠV pjūvio apačioje pastebėtas iki 10 cm storio rudos durpingos žemės horizontas, į kurį reiktų atkreipti dėmesį ateityje šioje vietoje gilinantis daugiau nei 80 cm.

Kitose žvalgytos teritorijos vietose kultūrinis sluoksnis apardytas ir perkastas XX a., surinkti pavieniai radiniai yra iš permaišytų sluoksninių

Ateityje, šioje teritorijoje vykdant žemės judinimo darbus iki 1,50 m būtini archeologijos žvalgymai, o kasant giliau nei 1,50 m būtų tikslinga atliki archeologijos žvalgomuosius tyrimus.

archeologė Ingrida Vosyliūtė

BUITINĖS KERAMIKOS LENTELĖ Nr. 1

OBJEKTAIS: Vilnius – 2007 m. Pylimo g. 52

INDO RŪŠIS	INDO DALIS	FRAGMENTŲ SK.	INVENTORINIS Nr.		PIEŠINIO Nr.	ANGOS SKERSMUO, CM	ORNAMENTAS				PIEŠINYS				GLAZŪRA			PRIEMAISOS			SPALVA			PASTABOS												
			4	5			7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31					
1	2	3	4	5	6	7	BANGELĖ (ZIGZAGAS)	LINIIJA	IKARTIËLËS (DUOBUTËS)	VOLELIS	ŠTAMPAS	KOMBINUOTAS	KITAS	GYVULINIS	AUGALINIS	GEOMETRINIS	KITI	IŠORIĘ	VIDUS	VIDUS IR IŠORĘ	GLUDINIMAS	ANGOBAS	DAŽAI	SMËLIS	GRANTAS	ŽÉRUTIS	ORGANINKA	NUOTRAUKOS Nr.	VISAS LÜŽIS	LÜŽIO VIDUS	LÜŽIO IŠORĘ					
Puodas	pakraštėlis	1	1		22															Ru				+				45	R			B atkarpa				
Puodas	pakraštėlis	1	2		15															Ru				+				45	R			B atkarpa				
Puodas	dugnelis	1	3																	Ru				+					Ru			B atkarpa				
Puodas	šonelis	1	4																Ru				+					R			B atkarpa					
Dubuo	pakraštėlis	1	5																					+				45	P			B atkarpa				
Lékštë	pakraštėlis	1	6																Ž				+				45	R			B atkarpa					
Puodas	pakraštėlis	1	7																					+					P			B atkarpa				
Puodas	pakraštėlis	1	8																					+					P			B atkarpa				
Puodas	dugnelis	1	9																Ru				+					R			B atkarpa					
Puodas	dugnelis	1	10																RuG				+					R			B atkarpa					
Puodas	šonelis	1	11																				+					Ru			B atkarpa					
Puodas	pakraštėlis	1	12																Ru				+				45	B			Kelcų keramika, D atkarpa					
Puodas	dugnelis	1	14																				+					P			D atkarpa					
Puodas	dugnelis	1	15															Ž				+								B			Kelcų keramika, D atkarpa			
Puodas	šonelis	1	16																Ž				+								P			D atkarpa		
Dubuo	pakraštėlis	1	22																Ru				+					46	P		E atkarpa					
Puodas	dugnelis	1	23																				+								P			E atkarpa		
Puodas	šonelis	1	24															Ž				+								B			Kelcų keramika, E atkarpa			
Puodas	pakraštėlis	1	26																			+					46	P	Ru	Duobė Nr. 2						
Lékštë	šonelis	1	27															ŽG				+					46	P	R	Duobė Nr. 2						
Puodas	dugnelis	1	28															Ru				+								P			Duobė Nr. 2			
Puodas	dugnelis	1	29																			+								P			Duobė Nr. 2			
Puodas	dugnelis	1	30															Ru				+								Ru			Duobė Nr. 2			
Puodas	šonelis	1	31															Ru				+								P			Duobė Nr. 2			
Puodas	šonelis	1	32																			+								P			Duobė Nr. 2			
Puodas	šonelis	1	33																			+								P			Duobė Nr. 2			

Spalva: P – pilka; R – rausva; Ru – rusva; G – gelsva; Ž – žalia; M – melyna; B – balta; V - violetinė

Radinių sąrašas

D atkarpa

Reg. Nr. 13. Koklio, puodynинio, dugnelio fragmentas. Neglazūruotas, molio masė – rusvos spalvos. Išorėje matosi žymios žiedimo rievės, viduje paviršius lygus, dugno viduje – neryškios žiedimo rievės. Liesiklis – smėlis.

Reg. Nr. 17. Koklio, plokštinio, fragmentas. Plokštės storis – 0,5 cm. Glazūruotas žalia glazūra, be ornamento, paviršius – lygus, be atkraščio. Molio masė – rusvos spalvos. XIX – XX a.

Reg. Nr. 18. Koklio, karnizinio, fragmentas. Plokštės storis – 0,6 cm. Glazūruotas balta glazūra, be ornamento, tuoštas stilizuotu augaliniu ornamentu (spalvos – šviesiai mėlyna ir mėlyna). Molio masė – rausvos spalvos. XIX – XX a.

Reg. Nr. 19. Koklio, plokštinio, fragmentas. Plokštės storis – 0,9 cm. Glazūruotas žalia glazūra, ornamentas - neaiškus, su atkraščiu (aukštis – 0,4 cm). Molio masė – pilkos spalvos. XVIII a. – XIX a. pr.

Reg. Nr. 20. Koklio, plokštinio, fragmentas. Plokštės storis – 0,4 cm. Glazūruotas žalia glazūra, ornamentas – neaiškus (augalinis?). Molio masė – rusvos spalvos. XVIII a. – XIX a. pr.

Reg. Nr. 21. Butelio, stiklinio, viršaus (kaklelio) fragmentas. Stiklas tamsiai žalios spalvos, pasidengęs sidabro patina. Kaklelio angos skersmuo – 1,6 cm.

E atkarpa

Reg. Nr. 25. Koklio, plokštinio, fragmentas. Plokštės storis – 0,7 cm. Glazūruotas žalia glazūra, ornamentas – neaiškus (geometrinis?), be atkraščio. Molio masė – rusvos, vietomis rausvos, spalvos. XVIII a. – XIX a. vid.

Prastūmimo duobė Nr. 2

Reg. Nr. 36. Koklio, plokštinio, fragmentas. Plokštės storis – 0,6 cm. Glazūruotas žalia glazūra, be ornamento, paviršius – lygus, be atkraščio. Molio masė – rusvos/rausvos spalvos. XIX – XX a.

G atkarpa

Reg. Nr. 38. Koklio, plokštinio, fragmentas. Plokštės storis – 0,9 cm. Plokštė – neglazūruota, ornamentas neaiškus (glazūruotas balta glazūra), be atkraščio. Molio masė – rausvos spalvos. XVIII a. – XIX a.

Reg. Nr. 39. Koklio, plokštinio, kampo fragmentas. Plokštės storis – 0,7 cm. Glazūruotas žalia glazūra, be ornamento, paviršius – lygus, be atkraščio. Molio masė – rausvos spalvos. XIX – XX a.

Reg. Nr. 40. Koklio, plokštinio, kampo su išlikusia kaklo dalimi fragmentas. Plokštės storis – 0,7 cm. Neglazūruotas, be ornamento, paviršius – lygus, be atkraščio. Molio masė – rusvos spalvos. XIX – XX a.

Reg. Nr. 41. Koklio, plokštinio, fragmentas. Plokštės storis – 0,6 cm. Glazūruotas žalia glazūra, be ornamento, paviršius – lygus, be atkraščio. Molio masė – rausvos spalvos. XIX – XX a.

Reg. Nr. 42. Koklio, plokštinio, fragmentas. Plokštės storis – 0,8 cm. Glazūruotas žalia glazūra, be ornamento, paviršius – lygus, be atkraščio. Molio masė – rausvos spalvos. XIX – XX a.

Reg. Nr. 43. Koklio, plokštinio, fragmentas. Plokštės storis – 0,8 cm. Glazūruotas žalia glazūra, be ornamento, paviršius – lygus, be atkraščio. Molio masė – rusvos spalvos. XIX – XX a.

Reg. Nr. 44. Koklio, plokštinio, kampo fragmentas. Plokštės storis – 0,5 cm. Neglazūruotas, be ornamento, paviršius – lygus, be atkraščio. Molio masė – rusvos spalvos. XIX – XX a.

Reg. Nr. 45. Koklio, plokštinio, kampo fragmentas. Plokštės storis – neaiškus. Glazūruotas tamsiai ruda glazūra, ornamentas - neaiškus, su atkraščiu (aukštis – 0,2 cm). Molio masė – rusvos spalvos. XVIII a. – XIX a. pr.

Reg. Nr. 46. Koklio, plokštinio, kampo fragmentas. Plokštės storis – 0,6 cm. Glazūruotas žalia glazūra, be ornamento, paviršius – lygus, be atkraščio. Molio masė – rusvos spalvos. XIX – XX a.

Reg. Nr. 46. Koklio, plokštinio, kaklo krašto fragmentas. Kraštas glazūruotas žalia glazūra. Molio masė – rusvos spalvos.

Reg. Nr. 48. Geležinio peilio fragmentas. Ašmenys – smarkaiai korodavę, ilgis – 7,5 cm. Kriaunos – medinės.

Nuotraukų sąrašas

1. Bendras Gelių g. 7 kiemo vaizdas iš ŠR pusės
2. Bendras Gelių g. 7 kiemo vaizdas iš V pusės
3. Bendras Gelių g. vaizdas iš P pusės
4. Bendras Gelių g. vaizdas iš Š pusės
5. Pylimo g. 52 pastato bendras vaizdas iš V pusės
6. Tranšéjos A atkarpos bendras vaizdas iš P pusės
7. Tranšéjos A atkarpos bendras vaizdas iš P pusės
8. Tranšéjos A atkarpos bednras vaizdas iš Š pusės
9. Tranšéjos A atkarpos V pjūvis (21 m)
10. Tranšéjos A atkarpos V pjūvis (22 m)
11. Tranšéjos B atkarpos bendras vaizdas iš PV pusės
12. Tranšéjos B atkarpos Š pjūvis (10 m)
13. Tranšéjos B atkarpos Š pjūvis (11 m)
14. Tranšéjos B atkarpos Š pjūvis (12 m)
15. Tranšéjos B atkarpos Š pjūvis (13 m)
16. Tranšéjos B atkarpos Š pjūvis (14 m)
17. Tranšéjos B atkarpos Š pjūvis (15 m)
18. Tranšéjos C atkarpos bendras vaizdas iš R pusės
19. Tranšéjos D atkarpos bendras vaizdas iš P pusės
20. Tranšéjos D atkarpos bendras vaizdas iš Š pusės
21. Tranšéjos D atkarpos bendras vaizdas iš P pusės
22. Tranšéjos D atkarpos bendras vaizdas iš Š pusės
23. Tranšéjos D atkarpos R pjūvis (70-69 m)
24. Tranšéjos D atkarpos R pjūvis (70-69 m)
25. Tranšéjos D atkarpos 78-91 metro bendras vaizdas iš Š pusės
26. Pradūrimo duobės Nr. 1 bendras vaizdas iš PV pusės
27. Tranšéjos E atkarpos bendras vaizdas iš V pusės
28. Tranšéjos E atkarpos bendras vaizdas iš R pusės
29. Tranšéjos E atkarpos P pjūvis (5 m)
30. Tranšéjos E atkarpos P pjūvis (6 m)
31. Tranšéjos E atkarpos P pjūvis (7 m)

32. Tranšéjos E atkarpos P pjūvis (8 m)
33. Tranšéjos E atkarpos P pjūvis (9 m)
34. Tranšéjos E atkarpos P pjūvis (10 m)
35. Tranšéjos E atkarpos P pjūvis (11 m)
36. Tranšéjos E atkarpos P pjūvis (12 m)
37. Tranšéjos E atkarpos P pjūvis (13 m)
38. Tranšéjos F atkarpos bendras vaizdas iš P pusės
39. Pradūrimo duobės Nr. 2 bendras vaizdas iš V pusės
40. Pradūrimo duobės Nr. 2 R pjūvis
41. Pylimo g. 52 pastato, prie kurio buvo kasamos tranšéjos G ir H atkarpos, bendras vaizdas iš P pusės
42. Tranšéjos G ir H atkarpu bendras vaizdas iš PR pusės
43. Tranšéjos G atkarpos ŠV pjūvis (14-15 m)
44. Tranšéjos G atkarpos ŠV pjūvis (14-15 m)
45. Tranšéjos atkarpos radiniai (Reg. Nr. 1, 2, 5, 6, 8, 12,18)
46. Tranšéjos atkarpos radiniai (Reg. Nr. 19, 22, 26, 27, 36)
47. Tranšéjos atkarpos radiniai (Reg. Nr. 37, 38, 39)

Nuotraukos

1. Bendras Gėlių g. 7 kiemo vaizdas iš ŠR pusės

2. Bendras Gėlių g. 7 kiemo vaizdas iš V pusės

3. Bendras Gėlių g. vaizdas iš P pusės

4. Bendras Gėlių g. vaizdas iš Š pusės

5. Pylimo g. 52 pastato bendras vaizdas iš V pusės

6. Tranšėjos A atkarpos bendras vaizdas iš P pusės

7. Tranšėjos A atkarpos bendras vaizdas iš P pusės

8. Tranšėjos A atkarpos bednras vaizdas iš Š pusės

9. Tranšėjos A atkarpos V pjūvis (35 m)

10. Tranšėjos A atkarpos V pjūvis (36 m)

11. Tranšėjos B atkarpos bendras vaizdas iš PV pusės

12. Tranšėjos B atkarpos Š pjūvis (10 m)

13. Tranšėjos B atkarpos Š pjūvis (11 m)

14. Tranšėjos B atkarpos Š pjūvis (12 m)

15. Tranšėjos B atkarpos Š pjūvis (13 m)

16. Tranšėjos B atkarpos Š pjūvis (14 m)

17. Tranšėjos B atkarpos Š pjūvis (15 m)

18. Tranšėjos C atkarpos bendras vaizdas iš R pusės

19. Tranšėjos D atkarpos bendras vaizdas iš P pusės

20. Tranšėjos D atkarpos bendras vaizdas iš Š pusės

21. Tranšėjos D atkarpos bendras vaizdas iš P pusės

22. Tranšėjos D atkarpos bendras vaizdas iš Š pusės

23. Tranšėjos D atkarpos R pjūvis (70-69 m)

24. Tranšėjos D atkarpos R pjūvis (70-69 m)

25. Tranšėjos D atkarpos 78-91 metro bendras vaizdas iš Š pusės

26. Pradūrimo duobės Nr. 1 bendras vaizdas iš PV pusės

27. Tranšėjos E atkarpos bendras vaizdas iš V pusės

28. Tranšėjos E atkarpos bendras vaizdas iš R pusės

29. Tranšėjos E atkarpos P pjūvis (5 m)

30. Tranšėjos E atkarpos P pjūvis (6 m)

31. Tranšėjos E atkarpos P pjūvis (7 m)

32. Tranšėjos E atkarpos P pjūvis (8 m)

33. Tranšėjos E atkarpos P pjūvis (9 m)

34. Tranšėjos E atkarpos P pjūvis (10 m)

35. Tranšėjos E atkarpos P pjūvis (11 m)

36. Tranšėjos E atkarpos P pjūvis (12 m)

37. Tranšėjos E atkarpos P pjūvis (13 m)

38. Tranšėjos F atkarpos bendras vaizdas iš P pusės

39. Pradūrimo duobės Nr. 2 bendras vaizdas iš V pusės

40. Pradūrimo duobės Nr. 2 R pjūvis

41. Pylimo g. 52 pastato, prie kurio buvo kasamos tranšéjos G ir H atkarpos, bendras vaizdas iš P pusės

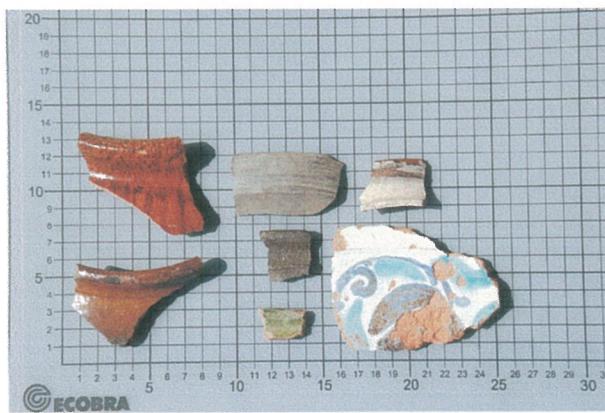
42. Tranšéjos G ir H atkarpu bendras vaizdas iš PR pusės

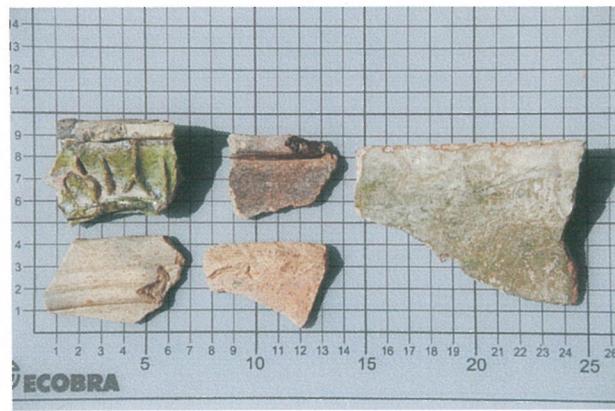
43. Tranšėjos G atkarpos ŠV pjūvis (14-15 m)

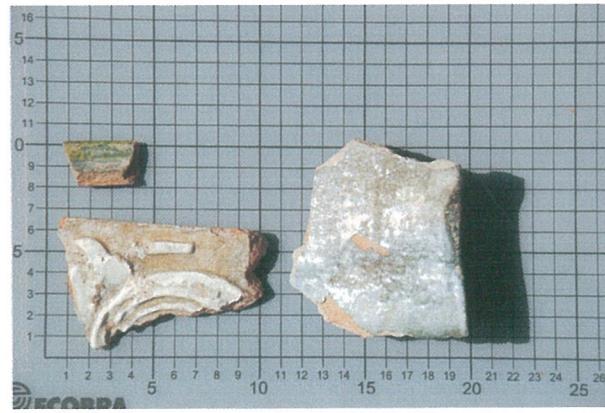
44. Tranšėjos G atkarpos ŠV pjūvis (14-15 m)

45. Tranšėjos atkarpos radiniai (Reg. Nr. 1, 2, 5, 6, 8, 12, 18) [nuo viršaus iš kairės į dešinę]

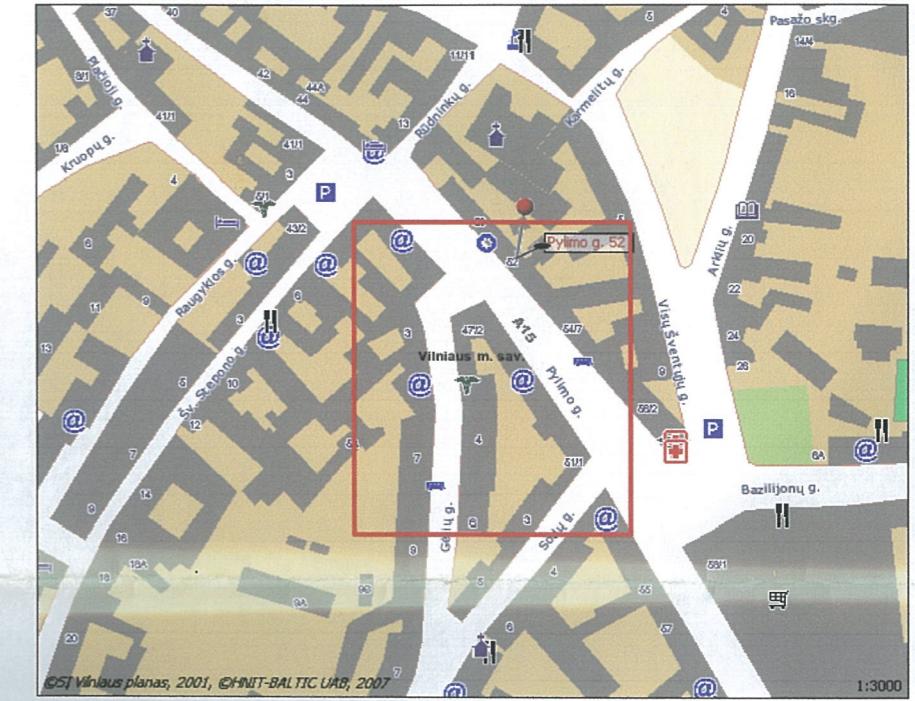
46. Tranšėjos atkarpos radiniai (Reg. Nr. 19, 22, 26, 27, 36) [nuo viršaus iš kairės į dešinę]

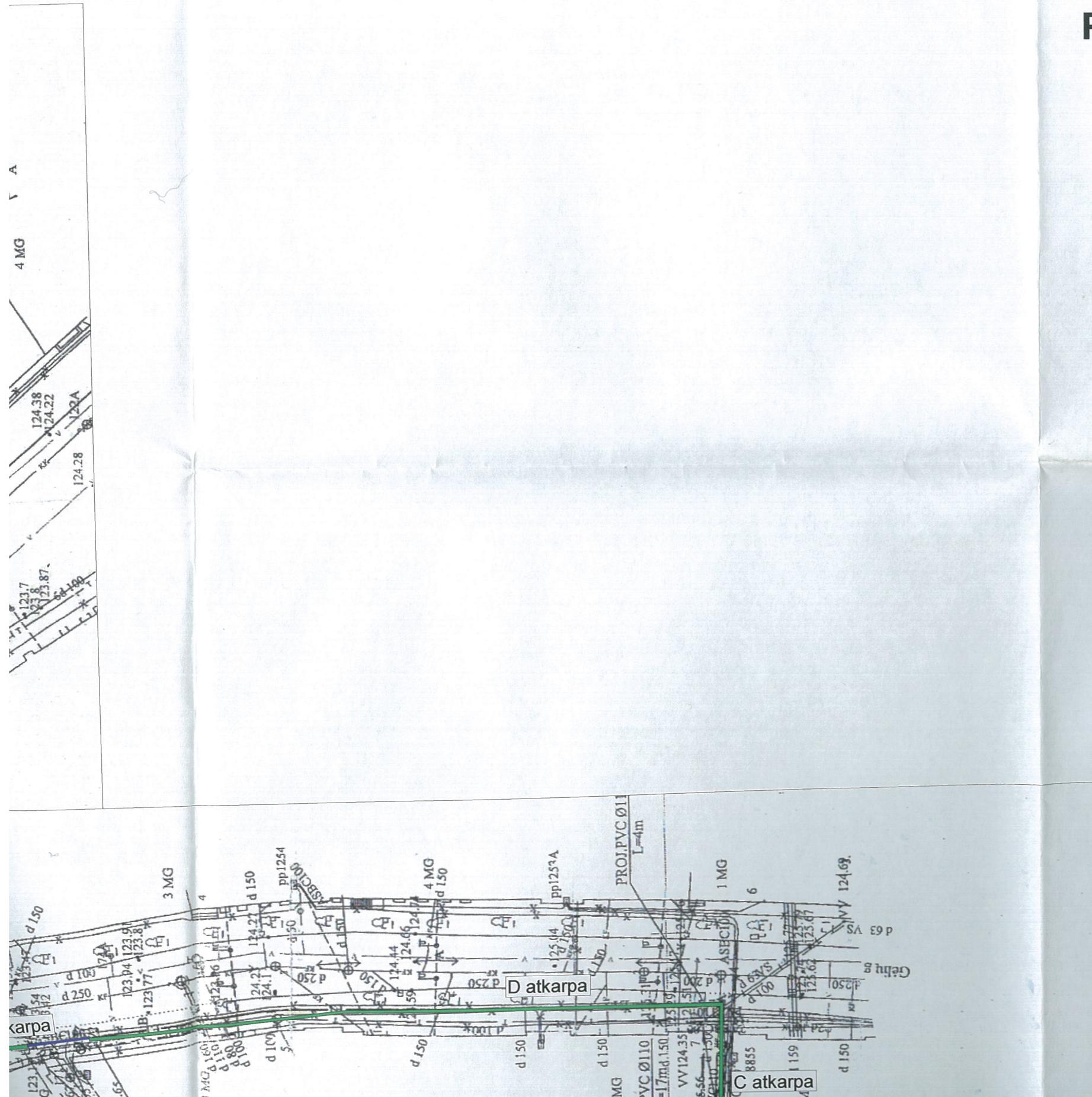
47. Tranšėjos atkarpos radiniai (Reg. Nr. 37, 38, 39) [nuo viršaus iš kairės į dešinę]

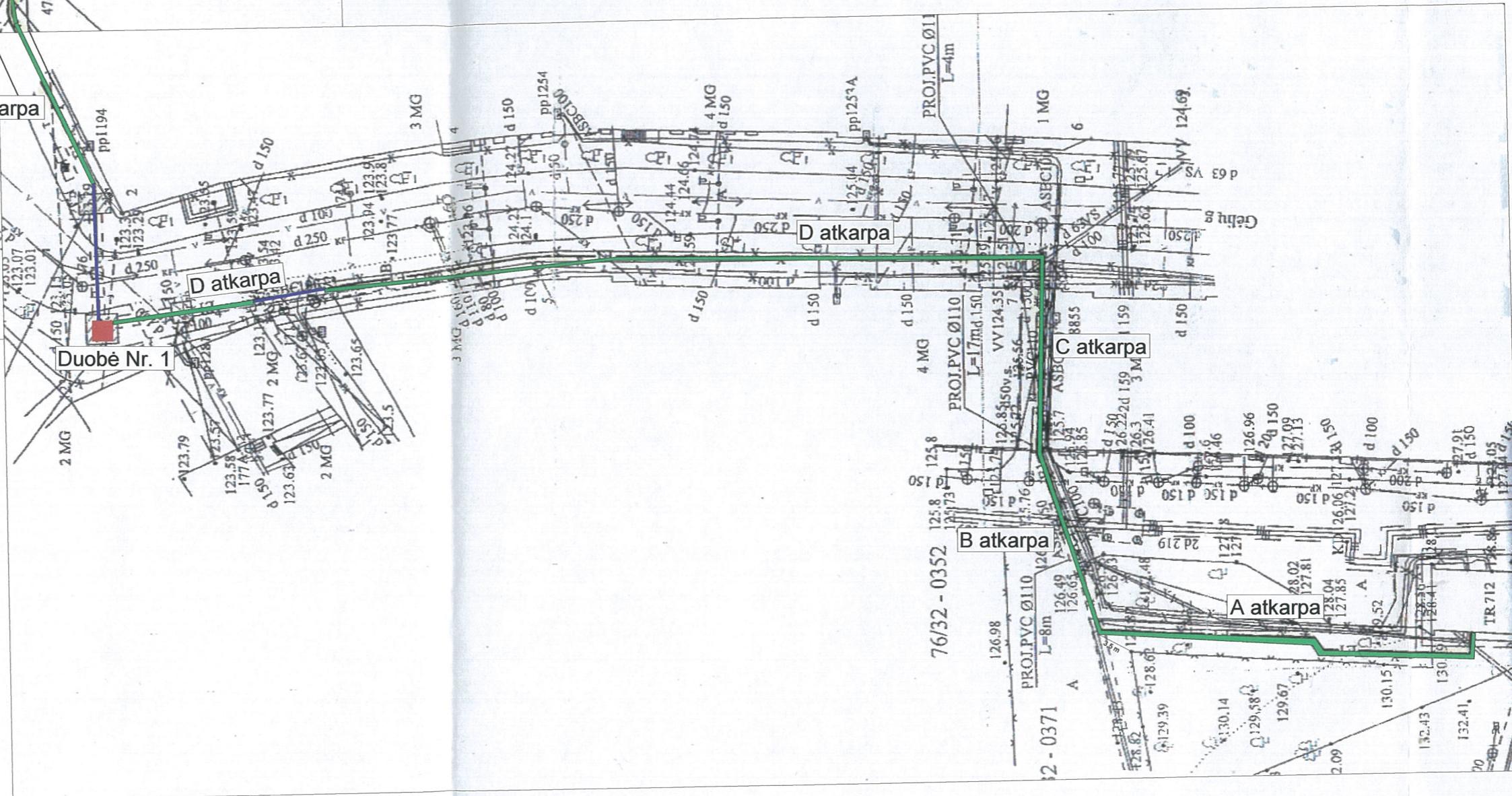
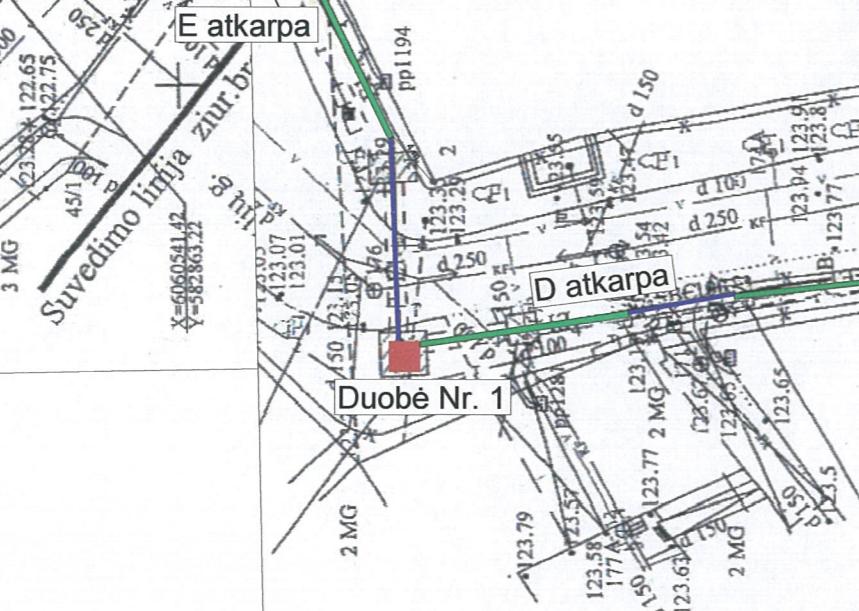
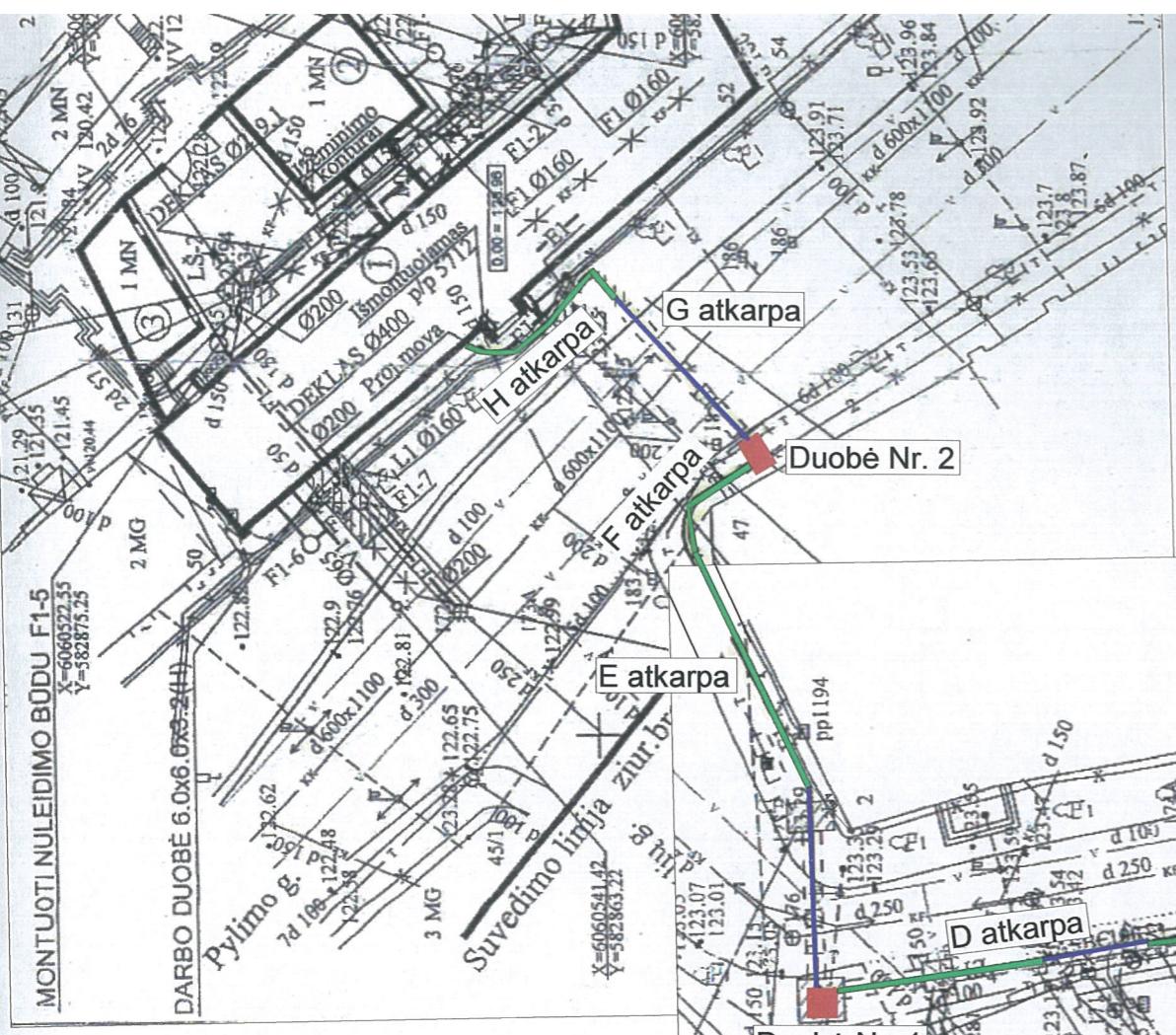

Pylimo g. 52 situacijos planas, M 1:500

Objekto vieta žemėlapyje, M 1:4000 (www.maps.lt)

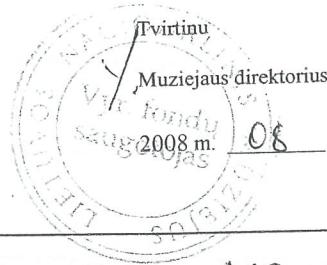
SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Duobės vieta
- Tranšėjos vieta
- Tranšėjos tiesimo uždaru būdu atkarpa

ARCHEOLOGĖ	I. VOSYLIŪTĖ	2007, Vilnius, Pylimo g. 52	STADIJA	BRĒŽINYS	BRĒŽINIŲ
BRAIŽĖ	I. VOSYLIŪTĖ			1	1
Situacijos planas, M 1:500			ARCHEOLOGIJOS ŽVALGYMAI		

0 25 50 M

LIETUVOS NACIONALINIS MUZIEJUS
2001 Vilnius, Arsenalo 1, tel.: 2627774, 2121939, faks. (307-5) 2611023

[Signature]

PRIĖMIMO AKTAS Nr. 260

2008 m. rugpjūčio mėn. 12 d. mes, muziejaus darbuotojas

Viduramžių ir nauujų laikų

archeologijos sk. vyresn. muziejininkė Eugenija Rudytė

ir Lietuvos istorijos instituto Miestų tyrimo skyriaus archeologė Ingrida Vosyliūtė

sudarėme šio akto keturis egzempliorius apie tai, kad pirmas priima (nuolatinai, ~~taikinai~~), o antrasis perduoda muziejui šiuos muziejinės reikšmė daiktus:

Eilės Nr.	Daikto pavadinimas ir jo trumpas aprašymas	Daiktų sk.	Daikto būklė	Kaina	Suma	Pastabos
1-12	Puodai negl., molis	12	fragmentai			
13-22	Puodai glaz., molis	10	fragmentai			
23-25	Puodai glaz., kaolinas	3	fragmentai			
26-28	Lékštės glaz., molis	3	fragmentai			
29	Lékštė red., molis	1	fragmentas			
30	Butelis, stiklas	1	fragmentas			
31-46	Kokliai plokštiniai, molis	16	fragmentai			
47	Koklis vazoninis, molis	1	fragmentas			

Rasta Vilniuje, Pylimo g. 52

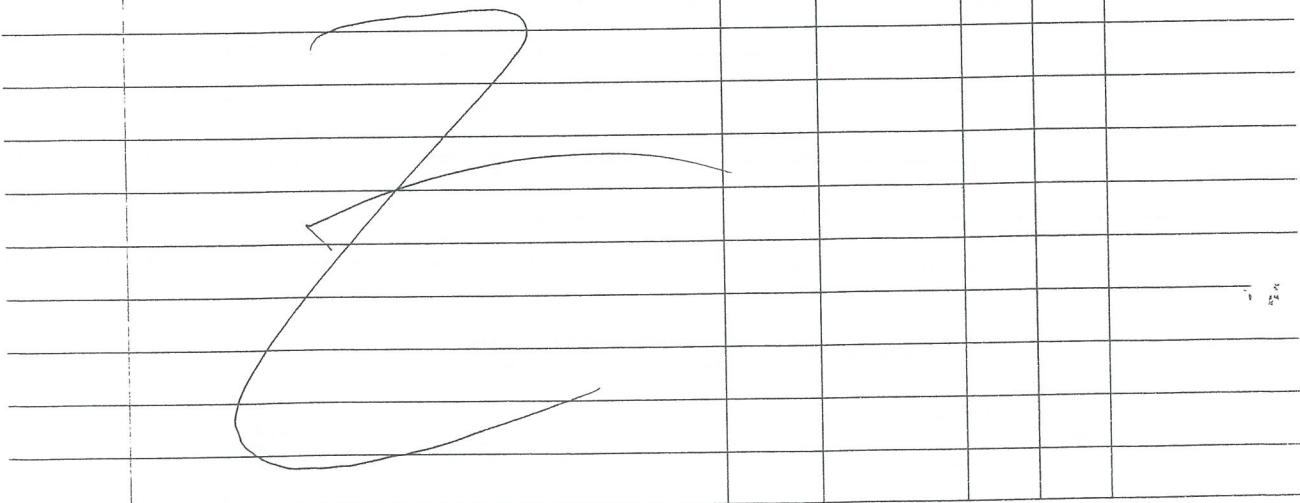
2007 m. archeologinių žvalgomujų tyrimų

metu. Radiniai priimti pagal ataskaitos

ARMA Nr. 544 radinių sąrašą

Labai koroduotas geležinis peilis į priėmimo

aktą neįrašytas.

Rinktinės g. 4 vykdytų žemės kasimo darbų mokslinės išvados

2007 m. spalio mėn. Vilniuje, Rinktinės g. 4 (žr. situacijos planą) UAB „Grundolita“ pradėjo vykdyti žemės kasimo darbus, norint pašalinti avarijos grėsmę, įvykusią dėl karstinės deformacijos apraiškos – smegduobės atsivėrimo. Jų metu mechaniniu būdu buvo iškasta 1,5 m pločio, 15 m ilgio ir 5 m gylio duobė (žr. situacijos planą). Kadangi šie darbai buvo pradėti vykdyti be archeologo priežiūros, tai Kultūros paveldo departamento šiuos darbus sustabdė.

2007 m. spalio mėn. 1 d. Lietuvos istorijos instituto Miestų tyrimo skyriaus archeologės I. Vosyliūtė ir I. Kaplūnaitė nuvyko į avarijos grėsmės šalinimo vietą. Tačiau archeologijos žvalgymu nebuvo įmanoma atlkti, nes duobė jau buvo iškasta, o jos visi šonai buvo sutvirtinti metalinėmis atramomis ir užkalti medinėmis lentomis. Tuo būdu buvo apsiribota mokslinių išvadų parengimu ir vykdyta fotofiksacija.

Fotofiksacijos metu užfiksuota esamos būklės situacija. Iškasta duobė buvo V Rinktinės g. pusėje, priesais Rinktinės g. Nr. 4 pastatą. Ji kasta prie šaligatvio, gatvės dalyje. Duobės ilgis – 15 m, plotis – 1,5 m, orientuota Š-P kryptimi, gylis – 5 m. Kultūrinio sluoksnio stratigrafijos įvertinimas buvo neįmanomas dėl atlikto duobės sutvirtinimo. P duobės krašte po asfalto danga ir po ja supiltu skaldos sluoksniu, maždaug 20-30 cm gylyje pastebėtas tamsiai pilkos žemės sluoksnis, tačiau tikslesių duomenų apie jį ir apie žemiau esančius sluoksnius nebuvo galima surinkti. Norint gauti bent kokios papildomos informacijos apie vykdytų kasimo darbų metu buvusią situaciją buvo apžiūrėtos ir netoli ese esančios iš duobės iškastos žemių krūvos, tačiau jose nepastebėta jokių radinių ar kaulų.

Apibendrinant galima teigti, kad archeologiškai svarbus kultūrinis sluoksnis nebuvo rastas ir tirtas. Tačiau reiktu pažymėti, kad jis galėjo būti sunaikintas žemės darbų judinimo metu.

archeologės: I. Vosyliūtė

I. Kaplūnaitė

Nuotraukų sąrašas

1. Vietos vaizdas iš P pusės
2. Vietos vaizdas iš ŠR pusės
3. Vietos vaizdas iš Š pusės
4. Duobės vaizdas iš P pusės
5. Duobės vaizdas iš Š pusės
6. P duobės krašte fiksuotas tamsiai pilkos žemės sluoksnis
7. Suverstos žemės iš duobės

Nuotraukos

1. Vietos vaizdas iš P pusės

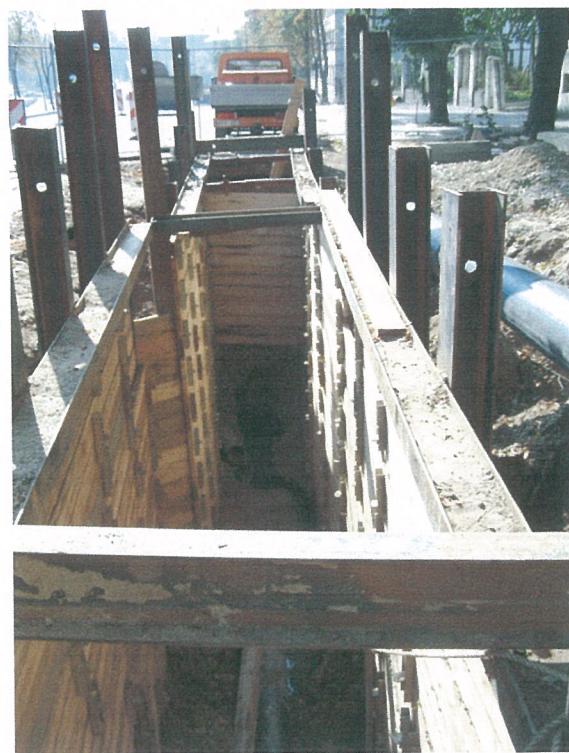
2. Vietos vaizdas iš ŠR pusės

3. Vietos vaizdas iš Š pusės

4. Duobės vaizdas iš P pusės

5. Duobės vaizdas iš Š pusės

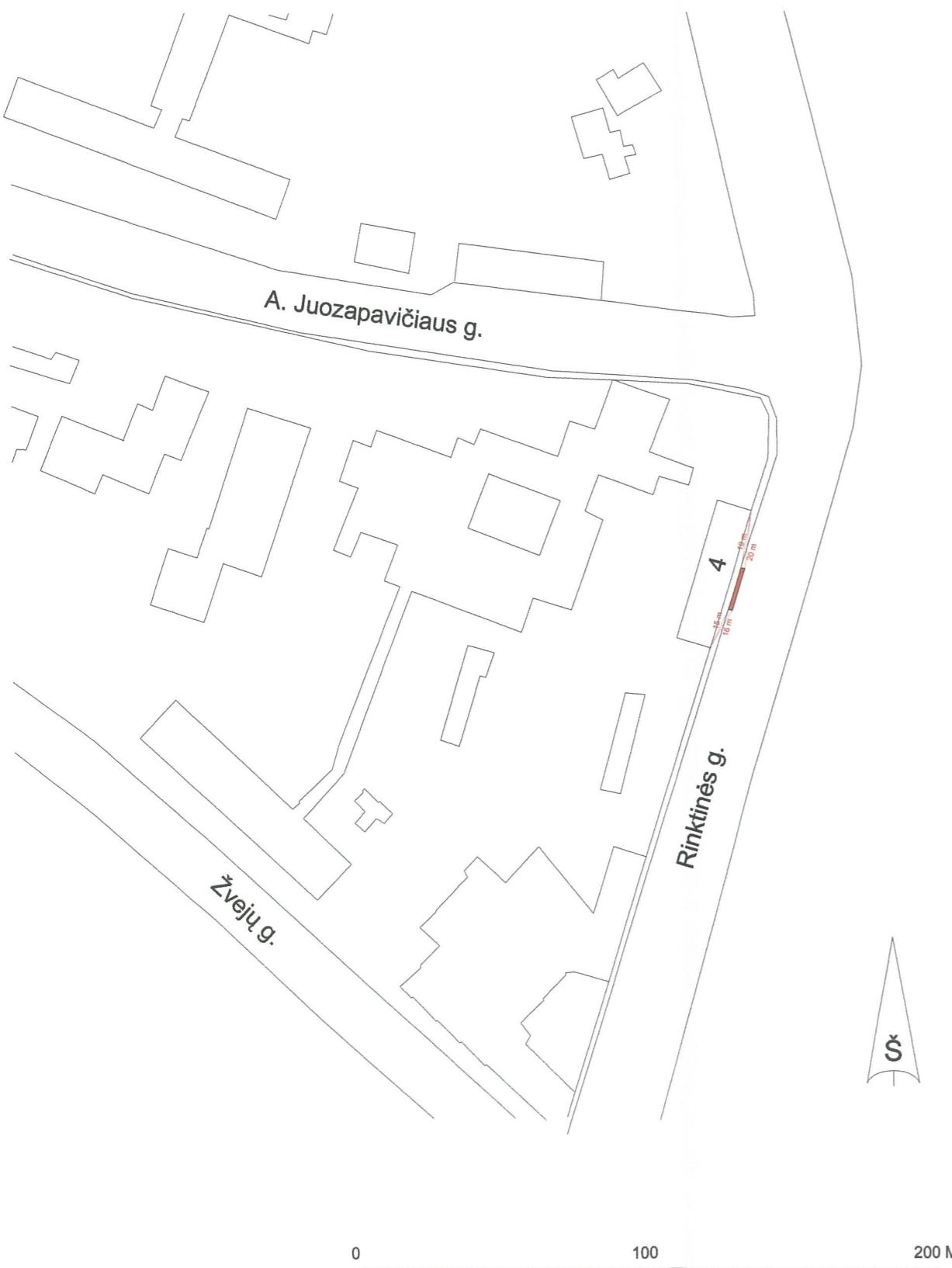

6. P duobės krašte fiksuotas tamsiai pilkos žemės sluoksnis

7. Suverstos žemės iš duobės

RINKTINĖS G. 4 SITUACIJOS PLANAS, M 1:2000

Objekto vieta žemėlapyje, M 1:4000 (www.maps.lt)

SUTARTINIAI ŽENKLAI

Duobės vieta

ARCHEOLOGÉ	I. VOSYLIŪTÉ	2007, Vilnius, Rinktinės g. 4	STADIJA	BREŽINYS	BREŽINIŲ
BRAIŽÉ	I. VOSYLIŪTÉ			1	1
			Rinktinės g. 4 situacijos planas M 1:2000	ARCHEOLOGIJOS ŽVALGYMAI	